

**Stredoslovenská
vodárenská spoločnosť, a. s.
Banská Bystrica**

**Dlhodobý plán rozvoja a investícií
Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.
do roku 2036**

Schválené

Predstavenstvom a.s.: 25.04.2023

Dozornou radou a.s.: 25.04.2023

Valným zhromaždením a.s.: 30.05.2023

Dlhodobý plán rozvoja a investícií Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. pre obdobie rokov 2023 - 2036

Schválením zákona č. 516/2021 Z.z. zo 14. decembra 2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách došlo k výraznej úprave kompetencií a povinností subjektov na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizáciách. Novela zákona vychádzala z požiadaviek aplikačnej praxe, ktorá ukázala, že najvypuklejším problémom vodárenstva na Slovensku je v súčasnosti zastaraná infraštruktúra, ktorá je z hľadiska použitých materiálov a kvality práce poplatná dobe svojho vzniku. Vo výraznej miere je to v dôsledku nezohľadňovania potreby jej obnovy v uplynulých desaťročiach. Nezohľadňovanie potreby obnovy zapríčinilo nízku dynamiku jej realizácie, najmä vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky v dôsledku regulácie cien vodného a stočného. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky vo svojej správe o výsledku kontroly Hospodárenie vybraných vodárenských spoločností zo dňa 25.03.2022 odhadol investičný dlh spoločnosti na obnovu jej majetku vo výške 821 285 760 Eur, pričom Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. nadobudla prevažnú časť tohto majetku na základe rozhodnutia Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č. 811 zo dňa 23.04.2002 o privatizácii podniku Stredoslovenské vodárne a kanalizácie, štátny podnik Banská Bystrica. Existujúca vodárenská a kanalizačná infraštruktúra sa už v čase privatizácie podniku Stredoslovenské vodárne a kanalizácie, štátny podnik blížila k hranici svojej životnosti.

Novela zákona, okrem iného zaviedla aj povinnosť vlastníkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií (najmä vodárenské spoločnosti) vytvárať účelovú finančnú rezervu, ktorá má byť následne použitá **výlučne na obnovu existujúcej vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry** podľa plánu obnovy verejných vodovodov alebo verejnej kanalizácie. V podmienkach Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., zavedenie tejto povinnosti znamená, že spoločnosť bude počnúc rokom 2023 povinná použiť finančné zdroje v objeme približne 5,6 mil. Eur ročne¹ na obnovu existujúceho verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie (doteraz priemerne na obnovu bolo ročne investovaných približne 2 mil. Eur), čím budú do značnej miery obmedzené možnosti spoločnosti investovať do ďalšieho rozvoja vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry zodpovedajúceho potrebám jednotlivých akcionárov spoločnosti (t.j. budovanie nových verejných vodovodov a verejných kanalizácií). Na druhej strane vytváranie účelovej finančnej rezervy považuje zákonodarcu za dostatočné opatrenie na zabezpečenie obnovy majetku, ktoré bude mať do budúcnosti pozitívny vplyv na vytváranie ďalších zdrojov na dosiahnutie samofinancovateľnosti obnovy existujúcej vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry.

Na základe tejto skutočnosti sa zmenil doterajší pohľad na realizáciu obnovy infraštruktúrneho majetku. Celú obnovu infraštruktúrneho majetku, bez ohľadu na daňovú uznateľnosť výdavkov (nákladov), musí zabezpečiť vlastník tohto majetku. Zároveň plnenie povinnosti vytvárať účelovú finančnú rezervu, ktorá má byť následne použitá výlučne na obnovu existujúcej vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry, nie je podľa platného zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v podmienkach spoločnosti možné zmluvne preniesť na jej prevádzkovateľa.

Stratégia rozvoja Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. je determinovaná existenciou súčasného modelu založeného na Zmluve o nájme a prevádzkovaní vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry. Zabezpečovanie hlavných činností vodárenskej spoločnosti, na výkon ktorých platné

¹ Výška finančných zdrojov vychádza z návrhu vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 262/2010 Z.z., ktorou sa ustanovuje obsah plánu obnovy verejného vodovodu, plánu obnovy verejnej kanalizácie a postup pri ich vypracúvaní. Podľa tohto návrhu má byť výška vytvárania účelovej rezervy v podmienkach spoločnosti ustanovená na 40% z nájomného, ktoré je ako ekonomicky oprávnený náklad započítané do schválenej ceny podľa platnej vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

právne predpisy vyžadujú odbornú spôsobilosť, je delegované na Stredoslovenskú vodárenskú prevádzkovú spoločnosť, a.s.. Na základe uvedených skutočností sa musí aktualizovať dlhodobý plán rozvoja a investícií Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a tým aj prílohy tohto plánu, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Základným dokumentom, ktorý ekonomicky vymedzuje činnosti spoločnosti je Obchodný zámer akciovej spoločnosti do roku 2036. V Prílohe č. 1 predkladáme na schválenie aktualizovaný obchodný zámer.

Tento dokument okrem iných údajov určuje možnosť použiteľných zdrojov na obnovu a rozvoj infraštruktúry Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. do roku 2036. Na základe tohto dokumentu boli v roku 2013 prijaté Pravidlá tvorby investičného plánu. Keďže sa mení obchodný zámer, predkladáme na schválenie aj inovované pravidlá tvorby investičného plánu, ktoré budú platiť, ako v krátkodobom, tak aj v dlhodobom plánovacom horizonte (Príloha č. 2).

Ciele rozvoja spoločnosti od roku 2023

- **Postupné napĺňanie legislatívy SR a EU pri napĺňaní smernice EU transformovanej do zákona o vodách**
Osobitné zastúpenie budú mať environmentálne investície na splnenie opatrení vyplývajúcich z rozhodnutí okresných úradov a regionálnych úradov verejného zdravotníctva. Predpokladané investície v pôsobnosti Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. od roku 2023 sú uvedené v Prílohe č. 5, ktorú predkladáme na schválenie.
- **Zaistenie obnovy majetku realizáciou opatrení uvedených v pláne obnovy verejného vodovodu a verejnej kanalizácie – prioritný cieľ spoločnosti**
Plán obnovy verejného vodovodu a verejnej kanalizácie bol schválený orgánmi Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. v roku 2013, následne bol aktualizovaný a schválený orgánmi spoločnosti v roku 2018. Novú aktualizáciu predkladáme na schválenie valnému zhromaždeniu, ako Prílohu č. 6 tohto plánu. Akcie pripravené a pripravované na obnovu sú tiež uvedené v Prílohe č. 5 tohto plánu. Konceptné plánovanie obnovy musí byť založené na dôkladnom poznaní existujúcej vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry a z tohto dôvodu bude dôležité pokračovať v geodetickom zameraní infraštruktúry a zároveň pristúpiť ku geodetickému zameraniu ochranných pásiem vodárenských zdrojov.
- **Zaistenie rozvoja vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry**
Tento cieľ bude plnený podľa finančných možností akciovej spoločnosti, podľa Pravidiel tvorby investičného plánu spoločnosti (Príloha č. 2) a podľa Pravidiel pre realizáciu a odkupovanie infraštruktúrneho majetku charakteru verejných vodovodov a verejných kanalizácií v podmienkach Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s., ktoré boli schválené a bez zmeny sú súčasťou tohto plánu ako Príloha č. 3.
- **Zaistenie kvalitnej starostlivosti o infraštruktúrny majetok v oblasti vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry**
Tento cieľ bude plnený kontrolou prevádzkovateľa pri prevádzkovaní a starostlivosti o prenajatý infraštruktúrny a prevádzkový majetok vo vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Spôsob vykonávania kontroly vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry v pôsobnosti Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti je uvedený v Prílohe č. 4, ktorú predkladáme na schválenie.
- **Riešenie požiadaviek akcionárov**
Požiadavky akcionárov – miest a obcí zároveň reprezentujú záujmy konečných zákazníkov – odberateľov služieb súvisiacich s nájmom vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry. Požiadavky

budú prerokované s prevádzkovateľom a riešené podľa postupu uvedenom v Prílohe č. 2 a finančných možností spoločnosti.

➤ **Zaistenie zvyšovania kvality riadenia, vzdelávania zamestnancov, transparentnosti a výkonnosti procesov**

Zlepšovanie profesionálnej kvality a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zabezpečíme zavedením systematického procesu vzdelávania a poskytovaním odporúčaných školení a tréningových aktivít. Zároveň bude treba motivovať zamestnancov k napĺňaniu cieľov a plánov spoločnosti na jednotlivých úrovniach riadenia, individuálny koučing riadiacich pracovníkov, ako aj v rámci celej spoločnosti.

Za účelom celkového skvalitnenia činnosti našich zamestnancov a spoločnosti ako celku sme v roku 2022 druhým dozorným auditom potvrdili zhodu vybudovaného systému manažérstva kvality s požiadavkami normy STN EN ISO 9001:2016. Výsledkom tohto úsilia bola potvrdená a udržaná certifikácia zavedeného systému manažérstva kvality.

V roku 2023 spoločnosť plánuje doplniť certifikáciu podľa medzinárodnej normy ISO 37001: 2016 a jej slovenská verzia STN ISO 37001: 2019. Norma špecifikuje požiadavky a poskytuje usmernenie na vytvorenie, implementáciu, udržiavanie, preskúvanie a zlepšovanie systému manažérstva proti korupcii. Udržanie si uvedených certifikácií je cieľ počas trvania tohoto plánu.

Formulácia úloh na realizáciu cieľov z časového hľadiska:

Zabezpečenie dlhodobého, komplexného a úspešného rozvoja Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. je hlavným cieľom v rámci realizácie podnikateľských aktivít spoločnosti. Časový priestor od roku 2023 do roku 2036 (termínu platnosti Zmluvy o nájme a prevádzkovaní vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry) môže zaznamenať pôsobenie rôznych faktorov, ktoré nevieme s určitosťou v tomto čase pomenovať. Z tohto dôvodu rozčleňujeme predmetné obdobie na tieto časové úseky:

I. časové obdobie – roky 2023 až 2030

Rozvoj a skvalitňovanie environmentálnej infraštruktúry v pôsobnosti akciovej spoločnosti bude zameraný:

- na kvalitnú prípravu a implementáciu projektov Aglomerácií v rámci končiaceho Operačného programu Kvalita životného prostredia a ďalších projektov v rámci končiaceho Integrovaného regionálneho operačného programu (v programovacom období 2014 – 2020), v rámci začínajúceho Programu Slovensko (v programovom období 2021 – 2027) a v rámci nasledujúceho programovacieho obdobia (Príloha č. 5),
- na splnenie požiadaviek súčasnej a meniacej sa budúcej legislatívy (napr. zákon č. 442/2002 Z.Z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a iné).

Okrem riešenia investícií na úseku odkanalizovania a čistenia komunálnych odpadových vôd bude akciová spoločnosť vytvárať podmienky na zabezpečenie požiadaviek na kvalitu vody určenej na ľudskú spotrebu stanovenú Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020. V tomto smere je prioritou napĺňanie stratégie rekonštrukcií a modernizácií veľkokapacitných úpravní vôd - Klenovec, Málinec, Turček a Hriňová (Príloha č. 5). Popri investičných cieľoch bude prebiehať zameriavanie a majetkovo – právne vysporiadanie existujúceho majetku Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. v zmysle pravidiel uvedených v Prílohe č. 7, ktoré predkladáme na schválenie.

V tomto časovom období musíme počítať aj s investíciou na majetkovo – právne vysporiadanie úpravne vody Turček a jej následnou inováciou a modernizáciou.

II. časové obdobie – roky 2031 až 2036

V tomto časovom období predpokladáme, že budú pokračovať práce z predchádzajúceho obdobia, pričom bude nutné zamerať sa aj na rekonštrukciu a budovanie malých zdrojov a systémov zásobovania pitnou vodou s prioritným zameraním na oblasti s nedostatočnými zdrojmi vody. Tiež bude potrebné riešiť likvidáciu odpadových vôd v obciach pod 2000 EO a dopracovávať majetkovo – právne vysporiadanie.

Veľkou úlohou prvých rokov tohto obdobia je pripraviť kvalifikované podklady pre rozhodnutie orgánov akciovej spoločnosti o optimálnom spôsobe zabezpečenia prevádzky vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry po roku 2036, pretože v tomto roku končí zmluva o nájme a prevádzkovaní vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry so súčasným prevádzkovateľom. Po rozhodnutí akcionárov bude nutné okrem organizačného zabezpečenia rozhodnutia, zabezpečiť najmä finančné a materiálne zdroje, ale aj personálne zdroje na realizáciu rozhodnutia tak, aby nové prevádzkové podmienky (ak nastanú) boli implementované plynule bez krízových stavov pre Stredoslovenskú vodárenskú spoločnosť, a.s., jej akcionárov, ako aj konečných spotrebiteľov.

Východiská a zdroje na realizáciu cieľov

Východiskom pre kvantifikáciu zdrojov je Obchodný zámer spoločnosti do roku 2036. Na základe prijatých legislatívnych zmien bol Obchodný zámer Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. do roku 2036 aktualizovaný tak, aby prezentoval predpoklad tvorby zdrojov a ich použitie.

Ročný objem použiteľných zdrojov na financovanie obnovy existujúceho majetku v období rokov 2023 – 2036, ako už bolo v predchádzajúcom uvedené, predstavuje sumu rovnajúcu sa 40 % z nájomného, ktoré je ako ekonomicky oprávnený náklad započítané do schválenej ceny podľa platnej vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Ročný objem použiteľných zdrojov na financovanie obnovy a rozvoja vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry v období rokov 2023 – 2036 predstavuje nasledovné hodnoty:

Rok	Použiteľné zdroje mil. Eur	Rok	Použiteľné zdroje mil. Eur	Rok	Použiteľné zdroje mil. Eur
2023	7,03	2028	5,24	2033	5,58
2024	5,35	2029	5,31	2034	5,46
2025	5,19	2030	5,47	2035	5,39
2026	5,19	2031	5,59	2036	5,39
2027	5,19	2032	5,57	Spolu	76,96

Ostatné súhrnné ukazovatele investičných výdavkov v období 2023 – 2036

- Aglomerácie – očakávaná suma dotácií vo výške 175,11 mil. Eur
- Aglomerácie – suma príspevku konečného prijímateľa vo výške 25,73 mil. Eur
- Príprava a realizácia obnovy realizáciou opatrení uvedených v pláne obnovy verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, vysporiadanie majetku a rozvojová investičná činnosť, vo výške 76,96 mil. Eur z toho rozvoj vodárenskej a kanalizačnej infraštruktúry vo výške 2,38 mil. Eur

- Čerpanie úverov – vo výške 32 mil. Eur - na splátky úverov celkom 40,12 mil. Eur
- Rezerva zdrojov na majetkovo – právne vysporiadanie ÚV Turček (viď Príloha č. 1)

Schvaľovanie dokumentov

Všetky plánovacie dokumenty vychádzajúce z dlhodobého plánu, ktoré určujú alokáciu investičných výdavkov – plány a ich zmeny a doplnky nadobudnú záväznosť po ich prerokovaní v Predstavenstve a Dozornej rade akciovej spoločnosti.

Vedeniu Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. sa udeľuje právo v individuálnych prípadoch rozhodnúť o použití prostriedkov na vlastnú investičnú výstavbu nad rámec schválených plánov s tým, že následne predložia vec na odsúhlasenie do orgánov spoločnosti. Takýto postup sa uplatní v osobitných prípadoch, pri ktorých nie je z časového hľadiska možné dodržať štandardný postup. Za osobitné prípady sa pre tento účel považujú havárie zariadení, zhoršenie kvality dodávanej vody s ohrozením zdravia obyvateľstva, ostatné prípady vo verejnom záujme a ochrane majetku spoločnosti.

Z á v e r

Tento dlhodobý plán je základným dokumentom určujúcim hospodársko – strategické smerovanie spoločnosti. Tvorba investičných a hospodárskych plánov pre každý nasledujúci kalendárny rok musí vychádzať z tohto plánu a pravidiel, ktoré sú súčasťou tohto plánu ako jeho prílohy.

Prílohy k materiálu :

- 1) Obchodný zámer Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti do roku 2036
- 2) Pravidlá tvorby investičného plánu v podmienkach Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.
- 3) Pravidlá pre realizáciu a odkupovanie infraštruktúrneho majetku charakteru verejných vodovodov a verejných kanalizácií v podmienkach Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.
- 4) Spôsob vykonávania kontroly vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry v pôsobnosti Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.
- 5) Rozvojové investície a príprava obnovy
- 6) Plán obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. na obdobie rokov 2024 - 2034
- 7) Zásady výkladu hospodársko-strategického smerovania spoločnosti